

אמרות וזידודים למועדים:

א. לקראת יום ירושלים
הרצאה מפעילה – שירים, סיפורים
וחידונים בעקבות חולמים ולוחמים.

ב. הילולה של ר' שמעון בר יוחאי
במירון ביום ג', ל"ג בעומר
הנסיעה תכלול גם ביקור בציונים של
הרמב"ם ור' מאיר בעל הנס בטבריה.

בתי כנסת, ועדים וחברות יכולים
לפנות לאוסי 09-8335016

1. כ"ג ג' – תעשה מלאכה – "תעשה" כתוב ולא "תעשה", שעל ידי השבת זוכים שתהיה המלאכה נעשית מ-----.
2. רש"י כ"ג ד' – "אלה מועדי... אשר תקראו אתם" – קוראים 'אותם' וכתוב 'אתם' – מכאן שאתם, חכמי ביה"ד, מורשים לקדש את ה-----.
3. כ"ג ו' – חג הפסח מכונה בתורה בשם חג ה-----.
4. מה ההבדל העקרוני בין שביעי של פסח לבין שמיני עצרת של סוכות?
5. התורה קבעה ----- חגים כנגד ----- ימי המעשה.
6. מספר ימי החגים בשנה הוא בגימטריה -----, שהרי החגים מהווים סם חיים לאדם היהודי.
7. הגר"א מציין, כי הן על השבת והן על יוה"כ נאמר "שבתון", לומר לך, שגם מלאכת 'אוכל' ----- אסורה ביוה"כ.
8. רש"י כ"ג י"א – "ממחרת השבת" – קבעו חז"ל ממחרת ----- ראשון של -----.
9. שם המידה המכילה בתוכה עשירית האיפה קרויה -----, והוא מוקרב כאות תודה לה' הן על ההווה – ראשית הבשלת התבואה – והן על העבר בתקופת המדבר שבה סיפק הקב"ה את המזון היומי "עומר ל-----" (שמות ט"ז ט"ז).
10. מדוע אין מברכים 'שהחיינו' על מצוות ספירת העומר? אחת התשובות לרדב"ז (ר' דוד אבן זמרה – מתקופת גלות ספרד): רק כשמשלימים את ימי הספירה, מגיעה הספירה לשלמותה; ובשעה שמברכים 'שהחיינו' על חג ה-----, עולה הברכה גם למצוות הספירה.
11. מדוע סופרים דיוקא 49 ימים? תשובה מני רבות: כי ----- ימי העומר הראשונים הם כנגד ----- דברים שהתורה נקנית בהם ("גדולה תורה יותר מן הנהגה וימן המלכות, שהמלכות נקנית בשלשים מעלות, והנהגה בעשרים וארבע, והתורה נקנית ב----- דברים" – פרקי אבות); וליל מ"ט הוא כנגד כל ה----- דברים ביחד, ואז באים לקניין תורה אמיתית ומתעטרים בכתר של תורה ביום חג השבועות יום מתן תורתנו.
12. כ"ג כ"ב – "לא תכלה פאת שדך בקצרך" – הראב"ע עונה לשאלה מדוע חזרה התורה שוב על המצוות הקשורות לשדה.
13. הקשר בין הקרבת העומר העשוי קמח לבין מתן תורה בשבועות נארג כיאות בדברי ר' אלעזר בן עזריה בפרקי אבות ג' י"ז: "אם אין ----- דבר" –
14. רש"י כ"ג כ"ד – "זכרון תרועה" – מכאן שאול שמש של קטעי התפילה הראשונים בעמידה של רה"ש, והוא ----- כדי ל----- עקידת יצחק.
15. כ"ג כ"ז – בעל הטורים מטעים, שהמספר ----- חוזר ונשנה ביוה"כ: ----- עיניים, ----- פעמים חזרות המלה ----- בפסוקים כ"ז-ל"ב, ----- טבילות טובל הכהן הגדול ומתפללים ----- תפילות.
16. במצוות ארבעת המינים אנו נוטלים בעצם ----- דברים מן הצומח כנגד ----- רקיעים.
17. האתרוג דומה ל-----, ולכן מדקדקים ברכישתו, כשם שהאדם מקפיד לשמור על ה----- יותר מכל איבר אחר בגופו.
18. בשתי מצוות מכניס היהודי את כל רמ"ח איבריו: א. יישוב ----- ב. הישיבה -----.
19. כ"ג ל"ו – הסברו של הראב"ע למלה 'עצרת': האדם ----- לפני ה' ובטל מכל -----.
20. כ"ג מ"ג – "כי בסכות הושבתי" – מדוע, עפ"י הראב"ע, ניתנה מצוות הסוכה דווקא בחודש תשרי?
21. בעל הטורים כ"ג מ"ב – כנגד שבעת ימי הסוכה זוכים ישראל לשבע חופות: ענן, ע-----, נוגה, א-----, להבה, כבוד שכינה וסוכת -----.
22. העם בימי עזרא ונחמיה עשו סוכות ונצטוו: "צאו הקר והביאו עלי ----- נְעִלִי-עֵץ שָׁמֶן נְעִלִי ----- נְעִלִי תְּמָרִים וְנְעִלִי עֵץ ----- לַעֲשֹׂת סִכּוֹת פְּתוּכֹת" (נחמ' ח' ט"ו).

זוידות ואומר למדורת ל"ג בעומר

1. הסתתר בתוך מערה בגלל הגזירה ולמד סודות תורה.
2. איך נקרא טקס ההדלקה, ריקוד וזמר, ליד הקבר בל"ג בעומר?
3. היא עיר המקובלים שצופה אל קברי הוזהרים.
4. מי אמר את האמרה: "ואהבת לרעך כמוך" – זה כלל גדול בתורה?
5. מדוע נקרא שם אביה של רחל כלבא שבוע?
6. כשהפך ר' עקיבא לרב ומלומד – כמה תלמידים הוא העמיד?
7. ר' עקיבא הוצא להורג ב----- וקברו נמצא ב-----.
8. מיהו שדרך כוכבו ועם צבאו נלחם ברומאים ממחבוא?
9. באלו 'כלי צבא' נהגו הילדים לשחק זכר למלחמות בר כוכבא?
10. נא להשלים: "בר יוחאי אשרי יולדתך".

למותקדמים:

1. אני מידה מנופה של עשירית האיפה ואחריי הספירה תקפה.
2. מי אמר: "כל מה שתיקנו (הרומאים), לא תיקנו אלא לצורך עצמם"?
3. מאמרותיו של הרשב"י: "גדולה מלאכה, ש----- את בעליה"?
4. אתה מזהר לא להיות לספר מחובר לפני גיל ממש מבוגר.

בן גוריון ויציאת מצרים

להלן נאומו של דוד בן-גוריון בפני ועדת החקירה של האו"ם בשנת 1947: "לפני כשלוש מאות שנה הפליגה לעולם החדש אונייה ושמה, "מייפלואאר". היה זה מאורע גדול בתולדות אנגליה ואמריקה. אבל תאב אני לדעת, אם יש אנגלי אחד, היודע בדיוק אימתי הפליגה אונייה זאת; וכמה אמריקאים יודעים זאת; היודעים הם כמה אנשים היו באותה אונייה; ומה היה טיבו של הלחם שאכלו בצאתם. והנה לפני יותר משלושת אלפים ושלוש מאות שנה, לפני הפלגת "מייפלואאר", יצאו היהודים ממצרים, וכל יהודי בעולם, ואף באמריקה וברוסיה הסובייטית, יודע בדיוק באיזה יום יצאו: בחמישה עשר בניסן. וכולם יודעים בדיוק איזה לחם אכלו היהודים: מצות. ועד היום הזה אוכלים יהודים בכל העולם כולו מצה זו בחמישה עשר בניסן, באמריקה, ברוסיה ובארצות אחרות, ומספרים ביציאת מצרים ובצרות שבאו על היהודים מיום שיצאו לגולה. והם מסיימים בשני מאמרים: השתא עבדי, לשנה הבאה בני חורין. השתא הכא, לשנה הבאה בירושלים".

5. מיהו הארי שזכה וכתב שיר ושבתה: "בר יוחאי נמשחת אשריך" ?
6. מי אמר: "אשריכם ישראל, לפני מי אתם מיטהרין, ומי מטהר אתכם – אביכם שבשמים" ?
7. מי יודע, מי חושף את מקור משפחת עקיבא בן יוסף ?
8. מה מקור הביטוי הנאהב: "ירושלים של זהב" ?
9. כיום אני מככבת באצטדיון טדי, אך הייתי עיר ואם במרד היהודי; ורמז בלעדי – התנועה נקראת ע"ש ה'גידם' האגדי.
10. מלה ערבית שנכנסה כמסורת לעשות לבן השלוש תספורת ?

סיפורי מועדים

א. קפיצת דרך בזכות שמירת שבת

משחר נעוריו, עוד בהיותו תלמידו של ר' עבדאללה סומך, שאף ר' אליהו מני לעלות לא"י ולחונן את עפרה. חכם אליהו נשא לאשה את אחותו של רבו, הרב סומך. ואכן, נטל הרב מני את אשתו הצדקת ואת שלושת ילדיו, ושמו פעמיהם אל ארץ הקודש. הוא הצטרף אל אורחת גמלים שחצתה את המדבר ופניה מערבה לכיוון א"י. יום ששי הגיע, ערב שבת קודש, ור' אליהו פנה אל מדרוך האורחה וביקשו לשבות במדבר. המדריך הביט בו בתמיהה. מסביב רק חול וחול, חול לוהט ושוממה; ומי יסכן נפשו לשבות כאן יום תמים; ובכלל, המים והמזון מחושבים למסע רצוף, ללא הפסקה, ואין הם ערוכים לפיגור של יום.

"אבל לפני שיצאנו לדרך התניתי איתכם שנשבות במדבר!" הזדעק הרב. צחק המדריך ואמר: "אמנם כן, רבים היהודים המתנים איתנו תנאי זה, ואנו מסכימים, אך לבסוף אנו ממשיכים בדרךנו והם מתלווים אלינו, בנימוק של פיקוח נפש!"... ואכן, היה בכך משום סכנת נפשות, וכידוע, פיקוח נפש דוחה שבת. אבל ר' אליהו לא וויתר, ונשאר הוא ומשפחתו בלב הישימון. מדרוכי השירה לא התלבטו בבעיות מצפון, הפקידים והמשיכו בדרך.

ליל שבת. הרב קידש על היין מעל שולחן החול, עליו נפרשה מפה צחורה. קולות זמירות השבת התנגנו בליווי יללת התנים ונהמת המדבר. גם סופת החול לא העיבה על טעם מאכלי השבת שהתערבבו בגרגרי חול. במוצאי שבת – לאחר ההבדלה החלו לצעוד בעקבות השירה. מה היו סיכוייהם

להשיג בצעדנת את שיירת הגמלים שהשיגה אותם מהלך יום שלם? אך הנה זה פלא, לפנות בוקר הם השיגו את השיירה! אין זאת אלא שאירעה להם קפיצת הדרך! בכבוד ובמורא נתקבלו ע"י נוסעי השיירה והגיעו בשלום למחוז חפצם, לעיר הקודש ירושלים.

ב. מידת הכנסת האורחים של הרב זוננפלד

הרב יוסף חיים זוננפלד היה מגדולי הרבנים בארץ בסוף המאה ה-י"ט, רוב ימיו גר בדירה קטנה בחצר 'בתי מחסה' שבירושלים העתיקה, וביתו הצנוע היה פתוח לרווחה לעובדי דרכים בכל שעות היום והלילה. בערב פסח אחד באו לביתו כמה תיירים; וראש החבורה אמר לרב הישיש בהתנצלות: "מורנו ורבנו! הגענו רק הבוקר לארץ, ואנו תרים אחר מקום ראוי לעשות בו סדר פסח כהלכתו. שמא היינו יכולים להסב בחג המתקדש עלינו הערב אצל שולחן הרב?"

"איזו שאלה?" – קרא הרב בקול נלבב, "כולכם מוזמנים להיות אורחים רצויים בבית". "כבוד הרב!" – חזר האורח – אין בדעתנו, חלילה לגרום לרב הוצאות כספיות מיוחדות באירוח שלנו, ואנו נשלם עבור הכל ביד רחבה". ובעודו מדבר, שלף האיש מארנקו צרור שטרי כסף והושיטו לרב. ר' יוסף חיים נטל את חבילת השטרות מידי האיש, ומיד קרא לרבנית, ואמר לה בנכחות האורחים: "הא לך כסף זה, שקיבלתי זה עתה מן האורחים שישבו איתנו הערב, וקני בו כל שדרוש לך לעריכת הסדר".

האורחים היו מרוצים ונינוחים מבית הרב, ובליל הסדר אכלו ושתו משולחןו של הרב כדת וכדין; וגם למחרת היום הסבו לסעודת

תשובות: 1. מאלה. 2. החודש. 3. המצות. 4. שמיני עצרת הוא חג נפרד. 5. שבעה. 6. ח"י 7. שבת, נפש. 8. י"ט, פסח. 9. עומר, גולגולת. 10. מ"ט, השבועות. 11. מ"ח, מ"ח, ארבעים ושמונה, מ"ח. 12. כי בשבועות חל קציר החטים, והזהיר שלא תשכח את העניים. 13. קמח אין תורה. 14. זכרונות, לזכור. 15. חמש, חמישה, חמש. 16. שבעה. 17. לב. 18. ארץ ישראל, סוכה. 19. נעצר, עסקי העולם. 20. כי אז קר. 21. עשן, אש, לוייתן. 22. זית, הדס, עבות.

חשובות ל"ג בעומר: 1. הרשב"י. 2. הילולא. 3. צפת. 4. ר' עקיבא. 5. גם כלב יצא שבע מביתו. 6. 24000. 7. קיסריה, טבריה. 8. בר-כוכבא. 9. חץ וקשת. 10. אשרי העם הם לומדיך.

למתקדמים: 1. העומר. 2. רשב"י. 3. מכובדת. 4. ספר הזוהר. 5. ר' שמעון לבאי. 6. ר' עקיבא. 7. ממשפחת גרים. 8. תכשיט שר"ע קנה לרחל אשתו. 9. ביתר, בית"ר=ברית יוסף תרומפלדור. 10. ה'חלקה'.

פתרון החידה של המלבי"ם: החידה קשורה אל ל"ג בעומר. 1. 33 ימי הטהרה של היולדת. 2. עפ"י הספירה: ארבעה שבועות וחמישה ימים בעומר. 3. 34. 4. 32. 5. 33. 6. שמעון בר יוחאי. 7. משחקי חץ וקשת.

חידה של המלבי"ם
בן לא ילדתי
זכר לא המלטתי
וימי טהרה ישבתי כאשה. (1)
לא גנבתי ולא גולתי
לא טבחתי ולא מכרתי
ושלמתי ארבעה וחמישה. (2)
מלפני בל(3) אדע לספור
ומאחרי פני דל(4) אכפר.
גל(5) נעול הייתי ביניהם,
כשושנה בין הישימון,
בעבור הילקח את שמעון(6)
אשר בו אני מתקדשת,
יסובבו הנערים בקשת. (7)

החג אצל שולחן הרב. ביום ב' של חול המועד בא הרב יוסף חיים לבית מלונם של האורחים והניח לפניהם את צרור הכסף, שקיבל מהם בערב החג. ונוכח השתאות פניהם של התיירים על מעשה הרב הקשיש, שטרם ובא אליהם, הוסיף הרב ואמר: "כלום חשוד אני בעיניכם ליטול, חלילה, שכר על קיום מצוות הכנסת אורחים!" – "מדוע, איפוא, נטל רבנו את הכסף מאיתנו בערב החג?" – תמחו אנשי החבורה. "אף זאת עשיתי במחשבה תחילה" – ענה הרב בחיוך, "שכן רציתי בכל מאודי, שתיהנו משולחני הנאה שלמה, כאדם האוכל ושותה משלו..."

אנו מתכוונים להוציא עלונים צבעוניים ומורחים לכבוד יום ירושלים ולקראת שבועות. נשמח לקבל תרומות; המבקשים להתברך בפרנסה, בבריאות ופרי בטן, או המבקשים להנציח יקיריהם – יואילו לפנות לאוסי – 09-8335016

mosheossi@gmail.com

